

Referat fra møte i nasjonalt brukerråd (NBR) 12.02.25

Tid: 12. februar 2025 kl 12.30-15.45.

Sted: Statped i Oslo, Gamle Hovsetervei 3 / digitalt (Webex)

Referent: Vibeke Fjeld / Inger Larsen

Deltakere fra brukerorganisasjonene

Sissel Sørensen Bye, FFO, Norges Blindforbund (fysisk)

Sverre Fuglerud, FFO, Norges Blindforbund, vara (fysisk)

Hans-Petter Østreng, FFO, Hørselshemmedes Landsforbund (fysisk)

Benthe Lill Krigerød, FFO, Epilepsiforbundet (fysisk)

Trond Løvdok, FFO, ADHD Norge (fysisk)

Robyn Grønhaug, FFO, FFO sentralt, vara (fysisk)

Annbjörg Horgar, FFO, Norges Døveforbund (fysisk)

Linda Djuve, FFO, Landsforbundet for utviklingshemmede og pårørende (fysisk)

Ruth Gravdal, FFO, Autismeforeningen, vara (digitalt)

Monika Andersen, SAFO, Norsk Forbund for utviklingshemmede (fysisk)

Karen Knudsen Synnes, SAFO, Norsk Forbund for utviklingshemmede, vara (fysisk)

Heidi Waler, SAFO, Handikappede Barns Foreldreforening (digitalt)

Anne Berit Befring, SAFO, Foreningen Norges Døvblinde, vara (fysisk) (deler av møtet)

Ingrid Thunem, UngFunk, Unge Funksjonshemmede (digitalt) (deler av møtet)

Maren Hagen Fuglesang, UngFunk, Unge Funksjonshemmede, vara (fysisk)

Deltakere fra Statped

Annemarie Bechmann Hansen, direktør

Kjell Håkon Andersen, divisjonsdirektør

Håkon Fenstad, kommunikasjonsdirektør

Marit Elin Eide, divisjonsdirektør sak 05/2025

Vibeke Fjeld, sekretariat

Inger Larsen, sekretariat

Karoline Jørgensen, lærling

Observatør fra Udir

Hildegunn Nordby Strand, seniorrådgiver, avdeling for inkludering og pedagogisk støtte

Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble godkjent.

Presentasjonsrunde

Alle tilstedeværende presenterte seg.

01/2025 Valg av leder og nestleder av nasjonalt brukerråd for perioden 2025–2026

Bakgrunn for saken: I mandat for brukerråd i Statped står det under punkt 3.1 at medlemmer skal velge leder og nestleder for en toårsperiode. Leder og nestleder skal velges av og blant rådets medlemmer.

Alle medlemmer og varamedlemmer er blitt oppfordret til å komme med forslag til kandidater til begge vervene.

Statped har mottatt følgende forslag til vervet som leder:

1. Hans-Petter Østreng
2. Annbjørg Horgar

Statped har mottatt følgende forslag til vervet som nestleder:

1. Annbjørg Horgar

Kjell Håkon Andersen ledet saken.

Annbjørg Horgar trakk sitt kandidatur som leder. Hans-Petter Østreng ble valgt som leder ved akklamasjon. Annbjørg Horgar ble valgt som nestleder ved akklamasjon.

02/2025 Arbeid i nasjonalt brukerråd 2025–2026

Bakgrunn for saken: Statped skal gjennomføre årlige evalueringer av arbeidet i brukerrådene. Det vil bli lagt fram kort informasjon om tiltak som er gjennomført som oppfølging etter digital evaluering i 2023 og hovedpunkter fra muntlig evaluering på møtet i nasjonalt brukerråd 6. november 2024. Dette vil være grunnlag for dialog om hva det er viktig å legge vekt på i arbeidet i rådet. Det er også ønske om innspill om opplæringstiltakene som er gjennomført.

Kjell Håkon Andersen innledet. Presentasjonen som ble holdt i møtet, legges ved referatet.

Følgende temaer ble løftet fram:

1. Forslag om at det bør tydeliggjøres i mandatet at varamedlem bør kunne stemme hvis medlem har forfall.
2. Om og eventuelt på hvilken måte nasjonalt brukerråd kan eller bør være en arena hvor politikere kan bli invitert. Det ble konkludert med at Statped innkaller leder og nestleder av rådet til et møte for å se nærmere på hvordan man innretter møtene i Nasjonalt brukerråd. Temaet tas opp igjen på møte i brukerrådet 23. april.
3. Statped ble kritisert for å gi anbefalinger til KD som er med på å svekke brukernes rettigheter. Eksempler på dette er elevkurs og forslag om å flytte punktskrift fra språkkapitlet i opplæringsloven.

03/2025 Orientering om arbeid med lære kandidatordningen

Bakgrunn for saken: Udir har fått et oppdrag om lære kandidatordningen og skal samarbeide med Statped om dette.

Hildegunn Nordby Strand orienterte. Presentasjonen som ble holdt i møtet, legges ved referatet. Organisasjonene kan sende innspill til hilde.tvedt.ryen@udir.no innen 28. februar 2025.

04/2025 Brukerkonferansen 2025

Saksvedlegg var sendt ut før møtet.

Bakgrunn for saken: Statped gjennomfører årlig en brukerkonferanse. Brukerkonferansen er, i tillegg til de seks brukerrådene, definert som en brukermedvirkningsarena. Det er over tid reist spørsmål ved konseptet brukerkonferanse når det gjelder mål og målgruppe sett opp mot de andre store nasjonale konferansene og på hvilken måte brukerkonferansen framstår som en arena for brukermedvirkning. Statped ønsker å prøve ut en ny modell i 2025. Statped ønsker innspill til modellen.

Arbeidet med å planlegge og gjennomføre en konferanse skal skje i tett samarbeid mellom Statped og brukerrådene. Det er ønske om å etablere en programkomite som består av representanter fra nasjonalt brukerråd, ungdomsrådet og Statped. Nasjonalt brukerråd velger på møtet to representanter til å delta i programkomiteen for brukerkonferansen 2025.

Kjell Håkon Andersen orienterte. Presentasjonen som ble holdt i møtet, legges ved referatet.

Nasjonalt brukerråd oppnevnte Annbjørg Horgar og Robyn Grøndahl som representanter til programkomiteen for brukerkonferansen 2025.

Rådet ga tilslutning til forslaget om å utvikle brukerkonferansen som en brukermedvirkningsarena. Det kom følgende innspill til arbeidsformer og tematikk:

1. behov for å tenke nytt og legge til rette for diskusjoner og arbeid på tvers av rådene
2. workshop med representanter fra ulike råd med innspill til Statped på gitte temaer, og tilbakemelding fra Statped i etterkant
3. panelsamtaler, "bokbadvariant", deltakere sitter ved runde bord
4. invitere politisk ledelse i KD til å åpne, si noe om prioriteringer
5. viktig å beholde brukerperspektivet og menneskeperspektivet og åpne opp for større og mer generell temaer som inkludering, holdninger, barrierer, strukturell diskriminering og minoritetsstress.
6. løfte fram relevant forskning
7. presentere eksempler på god praksis fra Statpeds rådgivning og arbeid

8. presentere eksempler på god ivaretagelse av elevmedvirkning i individtjenestene, også knyttet til elever med utviklingshemning og behov for ASK. Hvordan legge til rette for og gjøre det enklere for barn og unge å medvirke og få fram deres stemmer.
9. utfordringer knyttet til læremidler og bruk av hjelpemidler
10. utfordringer knyttet til fritak for fag
11. fokus på elever med utviklingshemning og læring
12. viktig å ta hensyn til de som reiser når tidsrammer skal legges (kanskje best å starte sent første dag)

05/2025 Orienteringssaker fra Statped

Bakgrunn for saken: Statped ønsker å informere om status for samarbeid med NTNU knyttet til videreutdanningstilbud.

Marit Elin Eide orienterte. Presentasjonen som ble holdt i møtet, legges ved referatet. Det ble informert om at ny avtale mellom Statped og NTNU blir undertegnet samme dag.

Innspill i møtet: Det ble uttrykt tilfredshet med at NTNU nå tar ansvar for utdanningene. Det er i dag få personer med doktorgrad i synspedagogikk. Statped ble oppfordret til å legge til rette for det. Statped informerte om at det blir arbeidet aktivt med at ansatte skal få mulighet til å ta doktorgrad.

06/2025 Eventuelt

Norges Blindforbund meldte to saker:

1. Statped bør gi tydelige anbefalinger til KD når det gjelder elevkurs.
2. Direkte bistand fra Statped til elever.
Det ble uttrykt bekymring for at elever med synsnedsettelse og blindhet ikke får opplæring i punktskrift og mobilitet av pedagoger med rett kompetanse. Dette blir karakterisert som uforsvarlig og farlig (når det gjelder mobilitet). Det ble oppfordret til at Statpeds medarbeidere skal kunne bistå med opplæring direkte til elever. Det ble referert til uttalelser om at elever i dag har lavere ferdigheter i punktskrift og mobilitet enn tidligere.

Det ble gitt uttrykk for at det er tankevekkende at elever med funksjonsnedsettelser skal få opplæring av ufaglærte. Norges Døveforbund støttet innspillet fra Norges Blindforbund og har samme erfaringer.